

EVROPSKA KOMISIJA

Bruselj, 6.10.2011
COM(2011) 611 konč.

2011/0273 (COD)

Predlog

UREDBA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

o posebnih določbah za podporo cilju evropsko teritorialno sodelovanje iz Evropskega sklada za regionalni razvoj

{SEC(2011) 1138 final}

{SEC(2011) 1139 final}

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1. OZADJE PREDLOGA

Komisija je 29. junija 2011 sprejela predlog naslednjega večletnega finančnega okvira za obdobje 2014–2020: proračun za izvajanje strategije Evropa 2020. V predlogu je odločila, da bo kohezijska politika še naprej ključni element naslednjega finančnega svežnja, in opozorila na njegovo osrednjo vlogo pri izvajanju strategije Evropa 2020.

Predlagala je več pomembnih sprememb pri načinu oblikovanja in izvajanja kohezijske politike. Glavne značilnosti predloga so med drugim: usmeritev sredstev v manjše število prednostnih nalog, bolje povezanih s strategijo Evropa 2020, osredotočenje na rezultate, spremljanje napredka pri doseganju dogovorjenih ciljev, razširitev uporabe pogojev in poenostavitev izvajanja.

Ta uredba vsebuje splošne določbe o evropskem teritorialnem sodelovanju. Temelji na delu, opravljenem po objavi četrtega poročila o koheziji iz maja 2007, v katerem so bili predstavljeni glavni izzivi za regije v naslednjih desetletjih in ki je sprožilo razpravo o prihodnji kohezijski politiki. Komisija je 9. novembra 2010 sprejela peto poročilo o koheziji, ki vsebuje analizo socialnih in gospodarskih gibanj ter kratek pregled usmeritev za prihodnjo kohezijsko politiko.

Kohezijska politika je glavni instrument za naložbe v podporo glavnim prednostnim nalogam Unije, kot so določene v strategiji Evropa 2020. Zato je usmerjena v države in regije, v katerih so potrebe največje. Eden največjih dosežkov EU je njena zmožnost izboljšanja življenjskega standarda vseh njenih državljanov. To uresničuje z zagotavljanjem pomoči za razvoj in rast revnejšim državam članicam in regijam ter svojo vlogo pri povezovanju enotnega trga, ki s svojo velikostjo zagotavlja trge in ekonomijo obsega vsem delom EU, bogatim in revnim, velikim in malim. Ocena preteklih izdatkov na področju kohezijske politike, ki jo je opravila Komisija, je pokazala veliko primerov dodane vrednosti ter naložb v rast in ustvarjanje novih delovnih mest, ki brez podpore proračuna EU ne bi bili mogoči. Vendar rezultati kažejo tudi posledice razpršenosti in slabega prednostnega razvrščanja nalog. Ker trenutno primanjkuje javnih sredstev in so naložbe v povečanje rasti potrebnejše kot kdaj prej, se je Komisija odločila predlagati pomembne spremembe kohezijske politike.

Predlog je del zakonodajnega svežnja kohezijske politike za obdobje 2014–2020. Eden od ciljev kohezijske politike je evropsko teritorialno sodelovanje, ki zagotavlja okvir za izvajanje skupnih ukrepov in izmenjav politik med nacionalnimi, regionalnimi in lokalnimi akterji iz različnih držav članic. To je še zlasti pomembno, ker izzivi, s katerimi se spopadajo države članice in regije, vse pogosteje presegajo nacionalne/regionalne meje in zahtevajo skupno ukrepanje na ustrezni teritorialni ravni. Evropsko teritorialno sodelovanje lahko tako tudi pomembno prispeva k spodbujanju novega cilja teritorialna kohezija iz Pogodbe.

Evropsko teritorialno sodelovanje je zlasti pomembno, ker:

- je mogoče čezmejne probleme najučinkoviteje rešiti s sodelovanjem vseh zadevnih regij, da se preprečijo nesorazmerni stroški za nekatere regije in neupravičeno okoriščanje drugih regij (npr. čezmejno onesnaževanje okolja);

- je sodelovanje lahko učinkovit mehanizem za izmenjavo dobre prakse ter učenje, kako širiti znanje in izkušnje (npr. izboljšanje konkurenčnosti);
- lahko sodelovanje poveča učinkovitost rešitve posameznega problema zaradi ekonomije obsega in doseganja kritične mase (ustanavljanje grozdov za spodbujanje raziskav in inovacij);
- je mogoče upravljanje izboljšati z usklajevanjem sektorskih politik, ukrepov in naložb na čezmejni in nadnacionalni ravni;
- lahko odnosi EU s sosednjimi državami prispevajo k varnosti in stabilnosti ter vzpostavitvi medsebojno koristnih odnosov s programi sodelovanja na zunanjih mejah EU;
- na nekaterih področjih, kot so morski bazeni in obalne regije, so sodelovanje in nadnacionalni ukrepi nujni za podporo rasti, zaposlovanju in upravljanju, ki temelji na ekosistemu.

Splošne usmeritve za prihodnjo kohezijsko politiko se lahko uporabijo tudi pri evropskem teritorialnem sodelovanju. Predlagana uredba zato vsebuje uskladitev s strategijo Evropa 2020, elemente za povečanje učinkovitosti ukrepov Sklada in na splošno poenostavljen pristop k izvajanju.

2. REZULTATI POSVETOVANJ Z ZAINTERESIRANIMI STRANMI IN OCENA UČINKA

2.1. Posvetovanje in strokovno mnenje

Ta uredba je rezultat obsežnega posvetovanja z zainteresiranimi stranmi, vključno z državami članicami, regijami ter socialnimi in ekonomskimi partnerji.

Javno posvetovanje o sklepih petega poročila o koheziji je potekalo med 12. novembrom 2010 in 31. januarjem 2011. Skupaj je prispelo 444 prispevkov. Med drugim so se odzvali države članice, regionalni in lokalni organi, socialni partnerji, evropske interesne organizacije, nevladne organizacije, državljani in druge zainteresirane strani. Med javnim posvetovanjem je bilo zastavljenih več vprašanj o prihodnosti kohezijske politike. Povzetek rezultatov je bil objavljen 13. maja 2011¹.

Kot vhodni podatki so se uporabili rezultati naknadnih ocen programov INTERREG 2000–2006², poročilo Evropskega parlamenta o cilju 3³ ter vrsta študij in strokovnih mnenj, na primer prek programa INTERACT. Strokovno mnenje je prispevala tudi skupina na visoki ravni za razpravo o prihodnji kohezijski politiki, sestavljena iz strokovnjakov iz nacionalnih uprav, ki se je sestala dvakrat in razpravljala posebej o evropskem teritorialnem sodelovanju.

¹ „Rezultati javnega posvetovanja o sklepih petega poročila o gospodarski, socialni in teritorialni koheziji, Bruselj“, delovni dokument Komisije, SEC(2011) 590 konč., 13.5.2011.

² „Naknadna ocena pobude Skupnosti INTERREG III (2000–2006)“ podjetja Panteia and Partners iz maja 2010.

³ „Poročilo o cilju 3: izziv za teritorialno sodelovanje – prihodnji načrt čezmejnega, medregionalnega in sosedskega sodelovanja (2010/2155(INI))“, sprejeto 23. junija 2011.

Rezultati javnega posvetovanja o petem poročilu o koheziji kažejo široko soglasje o veliki dodani vrednosti evropskega teritorialnega sodelovanja. Kažejo pa tudi pozive k večji standardizaciji pravil in postopkov po državah članicah⁴. Več držav članic je v prispevkih opozorilo na potrebo po posebni uredbi ali posebnem pravnem okviru za programe sodelovanja, da bi se bolje upoštevale večnacionalne okoliščine⁵.

Ključna ugotovitev naknadne ocene je, da programi teritorialnega sodelovanja niso vedno usmerjeni v omejeno število prednostnih tem, temveč raje dajejo prednost splošnim strategijam za ukrepanje, kar otežuje doseganje jasno prepoznavnih učinkov⁶. Drugo pomembno priporočilo se nanaša na potrebo po nenehnem in bolj proaktivnem medsebojnem delovanju s konvergenčnimi programi in programi za konkurenčnost ter drugimi programi teritorialnega sodelovanja, ki se izvajajo na programskem območju, za zagotovitev dopolnjevanja, usklajevanja in sinergij. V oceni se izrecno priporoča, naj se za obdobje po letu 2013 razvije bolj dopolnjevalen in celosten pristop⁷.

Strokovnjaki iz skupine na visoki ravni so prav tako opozorili na potrebo po boljšem usklajevanju in strateški usmerjenosti tako na ravni splošnih politik kot na ravni posameznih programov⁸. Navedli so tudi, da bi bilo treba okrepiti povezave s konvergenčnimi programi in programi za konkurenčnost, ter pozvali k sprejetju posebnih regulativnih določb o teritorialnem sodelovanju ter splošni uskladitvi veljavnih pravil in poenostavitvi⁹.

Poročilo Parlamenta poudarja potrebo po boljšem vključevanju evropskega teritorialnega sodelovanja na vseh ravneh strateškega načrtovanja, boljši uskladitvi programiranja med programi sodelovanja in regionalnimi programi ter poenostavitvi izvajanja s posebno uredbo o sodelovanju, s čimer bi se posebnosti bolje upoštevale¹⁰.

2.2. Ocena učinka

Možnosti, ocenjene v oceni učinka, se nanašajo na izboljšanje strateške usmeritve programov sodelovanja in regionalnih programov ter njihove medsebojne usklajenosti. Obravnavane možnosti so vključevale nadaljnje nespremenjeno stanje (splošne prednostne naloge brez formalne povezave med programi sodelovanja in regionalnimi programi), scenarij, usmerjen v tematsko osredotočenost in vključitev sodelovanja v splošni strateški okvir (omejeno število tematskih ciljev, ki se lahko izberejo v čezmejnih in nadnacionalnih programih, vključitev vidikov sodelovanja v skupni strateški okvir in pogodbo o partnerstvu) in na koncu scenarij, po katerem bi v se regionalne programe v celoti vključili vidiki sodelovanja brez potrebe po posebnih programih sodelovanja. Kot prednostna možnost je bila izbrana druga možnost, ker bo zagotovila boljšo osredotočenost na evropske prednostne naloge, okrepila logiko ukrepov v programih ter zagotovila boljšo povezavo in usklajenost z regionalnimi programi.

⁴ „Rezultati javnega posvetovanja o sklepih petega poročila o gospodarski, socialni in teritorialni koheziji, Bruselj“, delovni dokument Komisije, SEC(2011) 590 konč., 13.5.2011.

⁵ Prispevki Francije, Madžarske, Avstrije, Malte, Italije, Španije in Romunije.

⁶ „Naknadna ocena pobude Skupnosti INTERREG III (2000–2006)“ podjetja Panteia and Partners iz maja 2010, str. 3–4.

⁷ „Naknadna ocena pobude Skupnosti INTERREG III (2000–2006)“ podjetja Panteia and Partners iz maja 2010, str. 9.

⁸ „Skupina na visoki ravni za razpravo o prihodnji kohezijski politiki – poročilo s četrtega sestanka – 25.–26. marca 2010“, str. 2.

⁹ „Skupina na visoki ravni za razpravo o prihodnji kohezijski politiki – poročilo s petega sestanka – 7.–8. junija 2010“, str. 6.

¹⁰ „Poročilo o cilju 3: izziv za teritorialno sodelovanje – prihodnji načrt čezmejnega, medregionalnega in sosedskega sodelovanja (2010/2155(INI))“, sprejeto 23. junija 2011.

V zakonodajnem predlogu uredbe o skupnih določbah je ob upoštevanju rezultatov posvetovanj, opravljene ocene učinka in prejetih prispevkov predvidena močna vključitev evropskega teritorialnega sodelovanja v skupni strateški okvir in pogodbo o partnerstvu ter povezane postopke poročanja. Poleg tega so elementi skladnosti med regionalnimi programi in programi sodelovanja, ki se uporabljajo na istem območju, sestavni del programskih dokumentov. To bo povečalo usklajenost kohezijske politike kot celote.

Za zagotovitev bolj prilagojenega okvira za programe sodelovanja se predlaga posebna uredba za programe evropskega teritorialnega sodelovanja. Ta uredba vsebuje določbe o tematski osredotočenosti in večji pozornosti na rezultate ter več elementov poenostavitve (glej v nadaljevanju).

3. PRAVNI ELEMENTI PREDLOGA

Člen 174 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU) poziva Evropsko unijo k izvajanju dejavnosti za krepitev njene ekonomske, socialne in teritorialne kohezije, da bi pospešila svoj vsesplošni skladni razvoj z zmanjševanjem neskladij med stopnjami razvitosti regij in spodbujanjem razvoja v regijah z najbolj omejenimi možnostmi.

Cilj ekonomske, socialne in teritorialne kohezije se spodbuja s tremi skladi EU. V skladu s členom 176 PDEU je cilj Evropskega sklada za regionalni razvoj (ESRR) spodbujanje razvoja in strukturnega prilagajanja razvojno zaostalih regij in nazadujočih industrijskih regij.

V členu 174 PDEU je določeno, da se posebna pozornost namenja podeželju, območjem, ki jih je prizadela industrijska tranzicija, in regijam, ki so hudo in stalno prizadete zaradi neugodnih naravnih ali demografskih razmer, kot so najsevernejše regije z zelo nizko gostoto prebivalstva, ter otoškim, čezmejnimi in gorskimi regijam.

Člen 349 PDEU določa sprejetje posebnih ukrepov za upoštevanje strukturno pogojenih socialnih in gospodarskih razmer v najbolj oddaljenih regijah, katerih posebne značilnosti močno otežujejo njihov razvoj. Posebni ukrepi se nanašajo tudi na pogoje za dostop do strukturnih skladov.

Za evropsko teritorialno sodelovanje se predlaga posebna uredba, ki bi boljše upoštevala programe, pri katerih sodeluje več držav, ter bi vsebovala podrobnejše določbe o programih in dejavnostih sodelovanja, kakor je zahtevalo veliko zainteresiranih strani. V predlogu je določeno področje uporabe Evropskega sklada za regionalni razvoj pri cilju evropsko teritorialno sodelovanje. Opredeljeni so prednostni cilji ter organizacija ESRR, merila za upravičenost, razpoložljivi finančni viri in merila za njihovo dodelitev. Vsebuje tudi izvedbene določbe, vključno z določbami za finančno poslovanje in nadzor. Uredba o skupnih določbah in uredba o ESRR se uporabljata ob upoštevanju posebnih določb te uredbe.

Pravni instrument in vrsta ukrepa (tj. financiranje) sta določena v PDEU, ki je pravna podlaga za strukturna sklada in določa, da se naloge, prednostni cilji in organizacija strukturnih skladov opredelijo v uredbah. Kot navedeno, je predlog za ločeno uredbo upravičen, ker je treba splošne določbe, ki se uporabljajo za sklade, in uredbo o ESRR prenesti na področje sodelovanja.

4. PRORAČUNSKE POSLEDICE

V predlogu Komisije za večletni finančni okvir je za obdobje 2014–2020 predvidenih 376 milijard EUR za ekonomsko, socialno in teritorialno kohezijo.

Predlagani proračun 2014–2020	milijard EUR
manj razvite regije	162,6
regije v prehodu	39
bolj razvite regije	53,1
teritorialno sodelovanje	11,7
Kohezijski sklad	68,7
dodatna sredstva za najbolj oddaljene in redko poseljene regije	0,926
Instrument za povezovanje Evrope za promet, energijo, IKT	40 milijard EUR (z dodatnimi 10 milijardami EUR namenskih sredstev v Kohezijskem skladu)

**Vsi zneski so izraženi v stalnih cenah za leto 2011.*

Predlog uredbe določa naslednjo razdelitev sredstev, predvidenih za teritorialno sodelovanje, med različne elemente sodelovanja:

- (a) 73,24 % (tj. skupaj 8 569 000 003 EUR) za čezmejno sodelovanje;
- (b) 20,78 % (tj. skupaj 2 431 000 001 EUR) za nadnacionalno sodelovanje;
- (c) 5,98 % (tj. skupaj 700 000 000 EUR) za medregionalno sodelovanje.

5. POVZETEK VSEBINE UREDBE

Cilj posebne uredbe o evropskem teritorialnem sodelovanju je omogočiti jasnejšo predstavitev njegovih posebnosti zaradi lažjega izvajanja, saj se terminologija lahko neposredno prilagodi programom sodelovanja, v katere je vključenih več držav. Predlog se po potrebi navezuje na sodelovanje tretjih držav zaradi boljšega upoštevanja dejanskih razmer sodelovanja. Vsebuje tudi bolj sistematična sklicevanja na vlogo, ki jo pri sodelovanju lahko imajo evropska združenja za teritorialno sodelovanje (European Groupings of Territorial Cooperation – EGTC).

V uredbi je določen obseg sredstev, ki se iz ESRR namenijo za evropsko teritorialno sodelovanje.

V predlogu so določeni finančni viri, ki so na voljo za posamezna področja, in merila za njihovo dodelitev državam članicam. To vključuje tudi nadaljnjo podporo mehanizmu za prenos virov za dejavnosti sodelovanja na zunanjih mejah Unije na podlagi evropskega instrumenta sosedstva in partnerstva ter instrumenta za predpristopno pomoč. Spodbujajo se sinergije in dopolnjevanje med programi iz cilja evropsko teritorialno sodelovanje in programi, financiranimi z zunanjimi finančnimi instrumenti.

Novost v predlogu so določbe o tematski osredotočenosti in prednostnih naložbah. Ob tem je treba upoštevati splošno izboljšanje strateške naravnosti programov in njihove usmerjenosti v rezultate. V programih se lahko iz tematskega menija izbere omejeno število prednostnih nalog z ustreznimi prednostnimi naložbami, da se tako zagotovi osredotočenost na evropske prednostne naloge in ukrepe, pri katerih bo sodelovanje prineslo največjo dodano vrednost. Poleg tega so bila izbirna merila strožje opredeljena, da bi se zagotovila dodelitev sredstev za resnično skupne dejavnosti. Programi bodo vsebovali tudi okvir uspešnosti, v katerem bodo

za posamezne programe opredeljeni mejniki, na podlagi katerih bo mogoče oceniti napredek pri izvajanju.

V programskem obdobju 2007–2013 so se pojavile nove oblike teritorialnega sodelovanja, ki so prilagojeni odzivi na makroregionalne izzive. Komisija je na zahtevo Evropskega sveta pripravila dve makroregionalni strategiji, in sicer za regiji Baltskega morja in Podonavja¹¹. Poleg tega precejšen del celostne pomorske politike obravnava sistematični pristop k celostnim ukrepom pri pomorski in obalni politiki v zvezi z morskimi bazeni in ekosistemi. Makroregionalne strategije in strategije za morske bazene so široko zastavljeni celostni instrumenti, ki vključujejo več držav članic in regij, usmerjeni pa so v povezovanje politik in financiranja za povečanje skladnosti med politikami in splošnim učinkom javne porabe. Glede na mogoče prekrivanje sedanjih in prihodnjih makroregij, morskih bazenov in območij nadnacionalnih programov je v predlagani uredbi izrecno določeno, da lahko nadnacionalno sodelovanje podpira tudi razvoj in izvajanje makroregionalnih strategij in programov za morske bazene (vključno s tistimi na zunanjih mejah EU).

Načini izvajanja programov sodelovanja so bili poenostavljeni. Število organov, vključenih v izvajanje programov, je bilo zmanjšano, vloge in odgovornosti pa dodatno razjasnjene. Podrobneje so bile določene vsebinske zahteve za programe sodelovanja in poročila o izvajanju, da bi se zmanjšalo upravno breme organov, pristojnih za programe. Opredeljeni so bili skupni kazalniki, da bi bolje zajeli realizacije in okrepi splošno usmerjenost v rezultate.

Predlog predvideva večjo usklajenost pravil. Pravila za upravičenost se bodo določila na ravni EU ali pa jih bo določil odbor za spremljanje za celoten program. Nacionalna pravila se bodo uporabljala samo, če takih pravil ne bo. To bo tudi olajšalo skupni pristop k izvajanju pregledov upravljanja in revizij, ki jih opravi revizijski organ, in tako prispevalo k večji usklajenosti na tem področju.

In končno, izvajanje programov se bo še dodatno olajšalo s podaljšanjem roka za pravilo o sprostitev sredstev ter posebnimi določbami o uporabi pravil o državni pomoči in preračunu tujih valut v EUR.

¹¹ Sporočilo „Strategija Evropske unije za regijo Baltskega morja“, COM(2009) 248, 10.6.2009, in sporočilo „Strategija Evropske unije za Podonavje“, Bruselj, 8.12.2010, COM(2010) 715.

Predlog

UREDBA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

o posebnih določbah za podporo cilju evropsko teritorialno sodelovanje iz Evropskega sklada za regionalni razvoj

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 178 Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po predložitvi osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora¹²,

ob upoštevanju mnenja Odbora regij¹³,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Člen 176 Pogodbe določa, da je Evropski sklad za regionalni razvoj (ESRR) namenjen pomoči pri odpravljanju največjih razvojnih neravnovesij v regijah Unije. ESRR v skladu s členom 174 Pogodbe prispeva k zmanjšanju neskladja med stopnjami razvitosti različnih regij in zaostalosti regij z najbolj omejenimi možnostmi, med katerimi bi bilo treba posebno pozornost nameniti regijam, ki so hudo in stalno prizadete zaradi neugodnih naravnih ali demografskih razmer, kot so otoške, čezmejne in gorske regije.
- (2) Določbe, ki so skupne ESRR, Evropskemu socialnemu skladu (v nadaljnjem besedilu: strukturna sklada) in Kohezijskemu skladu (skupaj s strukturnima skladoma v nadaljnjem besedilu: skladi), so vsebovane v Uredbi (EU) št. [...] /2012 [...] o skupnih določbah o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu, Kohezijskem skladu, Evropskem kmetijskem skladu za razvoj podeželja in Evropskem skladu za pomorstvo in ribištvo, ki jih zajema splošni strateški okvir, ter o splošnih določbah o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu in Kohezijskem skladu ter o razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1083/2006¹⁴ [uredba o skupnih določbah – Uredba o SD]. Posebne določbe o vrsti dejavnosti, ki jih lahko financira ESRR po ciljeh iz navedene Uredbe (EU) št. /2012 Evropskega parlamenta in Sveta o

¹² UL C , , str. .

¹³ UL C , , str. .

¹⁴ UL L , , str. .

Evropskem skladu za regionalni razvoj in razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1080/2006¹⁵ [Uredba o ESRR]. Navedeni uredbi nista popolnoma prilagojeni posebnim potrebam cilja evropsko teritorialno sodelovanje, ki vključuje sodelovanje najmanj dveh držav članic ali ene države članice in tretjih držav. Zato so potrebne posebne določbe o cilju evropsko teritorialno sodelovanje glede področja uporabe in geografske pokritosti, finančnih virov, prednostnih naložb in njihove osredotočenosti, programiranja, spremljanja in pregleda, tehnične pomoči, finančne podpore in upravičenosti, upravljanja, nadzora in akreditacije ter finančnega poslovanja.

- (3) Za povečanje dodane vrednosti kohezijske politike Unije bi bilo treba s posebnimi določbami poskrbeti za znatno poenostavitev na vseh zadevnih ravneh: za upravičence, organe, pristojne za programe, sodelujoče države članice in tretje države ter Komisijo.
- (4) ESRR pri cilju evropsko teritorialno sodelovanje podpira čezmejno, nadnacionalno in medregionalno sodelovanje.
- (5) Cilj čezmejnega sodelovanja bi moral biti reševanje skupnih izzivov, ki se skupaj ugotovijo v obmejnih regijah (kot so slaba dostopnost, neustrezno poslovno okolje, pomanjkanje omrežij med lokalnimi in regionalnimi upravami, raziskave in inovacije ter prevzem informacijskih in komunikacijskih tehnologij, onesnaževanje okolja, preprečevanje tveganj, negativen odnos do državljanov sosednjih držav), in izraba neizkoriščenih možnosti na obmejnem območju (razvoj čezmejnih zmogljivosti in grozdov za raziskave in inovacije, povezovanje čezmejnega trga dela, sodelovanje med univerzami ali zdravstveni domovi), ob hkratni krepitvi sodelovanja za splošni skladni razvoj Unije. Pri kakršnem koli čezmejnem programu med Severno Irsko in mejnimi grofijami Irske v podporo miru in spravi, ESRR prispeva k spodbujanju socialne in ekonomske stabilnosti v zadevnih regijah, posebno z ukrepi za spodbujanje kohezije med skupnostmi.
- (6) Cilj nadnacionalnega sodelovanja mora biti krepitev nadnacionalnega sodelovanja z ukrepi za spodbujanje celostnega teritorialnega razvoja, povezanega s prednostnimi nalogami Unije.
- (7) Cilj medregionalnega sodelovanja mora biti povečanje učinkovitosti kohezijske politike s spodbujanjem izmenjave izkušenj med regijami, da bi se izboljšali oblikovanje in izvajanje operativnih programov pri cilju naložbe v rast in nova delovna mesta. Zlasti bi medregionalno sodelovanje moralo spodbujati sodelovanje med inovativnimi raziskovalno intenzivnimi grozdi med raziskovalci in raziskovalnimi instituti na podlagi področij „regije znanja“ in „raziskovalni potencial v konvergenčnih in najbolj oddaljenih regijah“ iz sedmega okvirnega programa za raziskave.
- (8) Treba je določiti objektivna merila za opredelitev upravičenih regij in območij. V ta namen bi morala opredelitev upravičenih regij in območij na ravni Unije temeljiti na skupnem sistemu klasifikacije regij iz Uredbe (ES) št. 1059/2003 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. maja 2003 o oblikovanju skupne klasifikacije statističnih teritorialnih enot (NUTS)¹⁶.

¹⁵ Glej stran yy navedenega Uradnega lista.

¹⁶ UL L 154, 21.6.2003, str. 1.

- (9) Čezmejno sodelovanje mora podpirati regije na kopenskih ali morskih mejah. Na podlagi izkušenj iz predhodnih programskih obdobj je treba Komisijo pooblastiti, da za vsak program sodelovanja določi seznam čezmejnih območij, ki lahko lažje prejmejo podporo iz programov čezmejnega sodelovanja. Pri pripravi navedenega seznama mora Komisija upoštevati potrebne prilagoditve za zagotovitev usklajenosti, zlasti na kopenskih in morskih mejah, ter ohranitev programskih območij iz programskega obdobja 2007–2013. S temi prilagoditvami se lahko zmanjšajo ali povečajo sedanja programska območja ali število programov čezmejnega sodelovanja, pri čemer je geografsko prekrivanje dovoljeno.
- (10) Območja za nadnacionalno sodelovanje je treba opredeliti ob upoštevanju ukrepov, potrebnih za spodbujanje celostnega teritorialnega razvoja. Komisijo je treba pooblastiti za opredelitev območij nadnacionalnega sodelovanja.
- (11) Vsak program za medregionalno sodelovanje mora vključevati celotno Unijo.
- (12) Še naprej je treba podpirati ali po potrebi vzpostaviti čezmejno, nadnacionalno in medregionalno sodelovanje s tretjimi državami v sosedstvu Unije, ker bo to koristilo regijam držav članic, ki mejijo na tretje države. V ta namen bo ESRR prispeval k čezmejnemu programom in programom za morske bazene iz evropskega instrumenta sosedstva (ENI) v skladu z Uredbo (EU) št. [...] /2012¹⁷ in ter instrumenta za predpristopno pomoč (IPA) v skladu z Uredbo (EU) št. [...] /2012¹⁸.
- (13) V korist regij Unije je treba vzpostaviti mehanizem za organiziranje podpore iz ESRR za instrumente zunanjih politik, kot sta ENI in IPA, tudi kadar ni mogoče sprejeti programov za zunanje sodelovanje ali kadar je treba take programe opustiti.
- (14) Poleg ukrepov na zunanjih mejah, podprtih z instrumenti Unije za zunanje politike, ki zajemajo obmejne regije v Uniji in zunaj nje, so možni tudi programi sodelovanja, ki jih podpira ESRR ter ki zajemajo regije v Uniji in zunaj nje, kadar instrumenti zunanjih politik ne zajemajo regij zunaj Unije, ker ne gre za opredeljeno državo upravičenko ali takih programov ni mogoče vzpostaviti. Zato je treba Komisijo pooblastiti, da pri pripravi seznamov območij čezmejnih in nadnacionalnih programov vključi tudi regije iz tretjih držav.
- (15) Treba je določiti vire, ki se dodelijo za vsakega od različnih elementov cilja evropsko teritorialno sodelovanje, ter hkrati ohraniti znatno osredotočenost na čezmejno sodelovanje in zagotoviti zadostne ravni financiranja za sodelovanje najbolj oddaljenih regij.
- (16) Izbor tematskih ciljev mora biti omejen, da se čim bolj poveča učinek kohezijske politike v Uniji. Osredotočenost v medregionalnem sodelovanju je treba upoštevati pri cilju vseh dejavnosti in ne samo pri omejenem številu tematskih ciljev, da se medregionalno sodelovanje čim bolj izkoristi za povečanje učinkovitosti kohezijske politike pri ciljnih naložbah za rast in nova delovna mesta ter evropsko teritorialno sodelovanje.

¹⁷ UL L.

¹⁸ UL L.

- (17) ESRR bi moral za izpolnitev splošnih in posameznih ciljev pametne, trajnostne in vključujoče rasti iz strategije Evropa 2020¹⁹ pri cilju evropsko teritorialno sodelovanje prispevati k tematskim ciljem razvoja gospodarstva, ki temelji na znanju, raziskavah in inovacijah, spodbujanja okolju prijaznejšega, pri izrabi virov učinkovitejšega in bolj konkurenčnega gospodarstva, spodbujanja visoke stopnje zaposlenosti, ki zagotavlja socialno in teritorialno kohezijo, ter razvoja upravnih zmogljivosti. Vendar je treba seznam prednostnih naložb pri različnih tematskih ciljih prilagoditi posebnim potrebam cilja evropsko teritorialno sodelovanje, zlasti tako, da se pri čezmejnem sodelovanju omogoči nadaljnje pravno in upravno sodelovanje ter sodelovanje med državljani in institucijami, sodelovanje na področju zaposlovanja, usposabljanja in socialnega vključevanja s čezmejnega vidika, da se pri nadnacionalnem sodelovanju omogoči nadaljnje čezmejno sodelovanje na morskih mejah, ki ni vključeno v programe čezmejnega sodelovanja, ter da se razvijajo in izvajajo makroregionalne strategije in strategije za morske bazene.
- (18) Vsebinske zahteve programov sodelovanja pri cilju evropsko teritorialno sodelovanje je treba prilagoditi njihovim posebnim potrebam. Zato morajo vključevati tudi tiste vidike, ki so potrebni za učinkovito izvajanje na ozemlju sodelujočih držav članic, kot so organi, pristojni za revizijo in nadzor, postopek za ustanovitev skupnega sekretariata in porazdelitev odgovornosti pri finančnih popravkih. Poleg tega pa je treba vsebino takih programov sodelovanja prilagoditi zaradi horizontalne narave medregionalnih programov sodelovanja, zlasti pri opredelitvi upravičenca ali upravičencev v sedanjih programih INTERACT in ESPON.
- (19) Strukturna sklada morata v skladu s ciljem pametna, trajnostna in vključujoča rast zagotoviti bolj celosten in vključujoč pristop k reševanju lokalnih problemov. Za okrepitev tega pristopa se mora podpora iz podpore ESRR v obmejnih regijah uskladiti s podporo iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRP) in Evropskega sklada za pomorstvo in ribištvo (ESPR) ter mora po potrebi vključevati evropska združenja za teritorialno sodelovanje, ustanovljena z Uredbo (ES) št. 1082/2006 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. julija 2006 o ustanovitvi evropskega združenja za teritorialno sodelovanje (EZTS)²⁰, če je med njihovimi cilji lokalni razvoj.
- (20) Ob upoštevanju izkušenj iz programskega obdobja 2007–2013 je treba pogoje za izbiro dejavnosti razjasniti in poostri, da se izberejo tako samo resnično skupne dejavnosti. Treba je opredeliti pojem edinih upravičencev in razjasniti, da smejo sami izvajati dejavnosti sodelovanja.
- (21) Treba je navesti odgovornosti glavnih upravičencev, ki obdržijo splošno odgovornost za izvajanje dejavnosti.
- (22) Zahteve za poročila o izvajanju je treba prilagoditi področju sodelovanja in upoštevati ciklus izvajanja programa. V interesu dobrega upravljanja se sestanki za letno poročilo lahko opravijo pisno.

¹⁹ Sporočilo Komisije: EVROPA 2020 – Strategija za pametno, trajnostno in vključujočo rast, COM(2010) 2020 konč. 3.3.2010.

²⁰ UL L 210, 31.7.2006, str. 19.

- (23) Preden države članice izdelajo svoje programe sodelovanja, je za oceno napredka pri izvajanju programov treba določiti skupne kazalnike, prilagojene posebni naravi programov sodelovanja. Te kazalnike je treba dopolniti z indikatorji za posamezni program.
- (24) Zaradi sodelovanja več kot ene države članice in posledično višjih upravnih stroškov zlasti za nadzore in prevode, mora biti zgornja meja tehnične pomoči višja kot pri cilju naložbe za rast in nova delovna mesta. Poleg tega morajo programi sodelovanja z omejeno podporo ESRR prejeti določen minimalni znesek za zagotovitev zadostnih sredstev za učinkovito tehnično pomoč.
- (25) Zaradi sodelovanja več kot ene države članice splošno pravilo iz uredbe (EU) št. [...] /2012 [Uredba o SD], da vsaka država članica sprejme svoja nacionalna pravila za upravičenost, ni ustrezno za cilj evropsko teritorialno sodelovanje. Ob upoštevanju izkušenj iz programskega obdobja 2007–2013 je treba določiti jasno hierarhijo pravil za upravičenost z močnim premikom k skupnim pravilom za upravičenost.
- (26) Zaradi pogoste vključenosti osebja iz več kot ene države članice pri izvajanju dejavnosti in zaradi števila dejavnosti, pri katerih so stroški osebja pomemben element, je treba za druge neposredne stroške dejavnosti sodelovanja uporabljati pavšalni znesek za stroške osebja, tako da ne bo treba voditi posebnega računovodstva za upravljanje takih dejavnosti.
- (27) Treba je poenostaviti pravila o prožnosti v zvezi z lokacijo dejavnosti zunaj programskega območja. Poleg tega je treba podpirati učinkovito čezmejno, nadnacionalno in medregionalno sodelovanje s tretjimi državami v sosedstvu Unije, če je to potrebno za zagotovitev učinkovite pomoči pri razvoju regij držav članic, ki mejijo na tretje države. Zato je primerno, da se izjemoma pod določenimi pogoji dovoli financiranje pomoči iz ESRR za dejavnosti na območju tretjih držav, če te dejavnosti koristijo regijam Unije.
- (28) Države članice je treba spodbuditi, naj prenesejo nalogo organa upravljanja na EZTS ali naj takemu združenju dajo pristojnosti za upravljanje tistega dela programa sodelovanja, ki zajema zadevno območje EZTS.
- (29) Organ upravljanja mora vzpostaviti skupni sekretariat, ki bo obvešča vlagatelje za podporo, obravnaval prijave projektov in pomagal upravičencem pri izvajanju dejavnosti.
- (30) Organi upravljanja morajo biti pristojni za vse naloge organa upravljanja iz člena 114 Uredbe (EU) št. [...] /2012 [Uredba o SD], vključno s pregledi upravljanja za zagotovitev enotnih standardov na celotnem programskem območju. Če se za organ upravljanja imenuje EZTS, ga je treba pooblastiti za izvajanje takih preverjanj, saj so vse sodelujoče države članice zastopane v njegovih organih. Tudi če se ne imenuje EZTS, morajo sodelujoče države članice organ upravljanja pooblastiti za izvajanje preverjanj na celotnem programskem območju.
- (31) Enotni revizijski organ mora biti odgovoren za opravljanje vseh nalog iz člena 116 Uredbe (EU) št. [...] /2012 [Uredba o SD] za zagotovitev enotnih standardov na celotnem programskem območju. Kadar to ni mogoče, revizijskemu organu programa lahko pomaga skupina revizorjev.

- (32) Treba je določiti jasno verigo finančne odgovornosti za izterjavo ob nepravilnostih, od upravičencev do glavnega upravičenca, organa upravljanja in Komisije. Potrebne so določbe o obveznosti držav članic, kadar zneskov ni mogoče izterjati.
- (33) Ob upoštevanju izkušenj iz programskega obdobja 2007–2013 je treba določiti izrecno odstopanje za preračun izdatkov, nastalih v valuti, ki ni EUR, po menjalnem tečaju na dan, ki je časovno čim bližje dnevu nastanka izdatka. Vsekakor je treba finančne načrte, poročila in obračune za skupne dejavnosti sodelovanja skupnemu sekretariatu, organom, pristojnim za programe, in odboru za spremljanje predložiti samo v EUR. Pravilnost preračuna je treba preveriti.
- (34) Glede na težave in zamude pri vzpostavljanju struktur resničnih skupnih programov mora biti časovni okvir za utemeljitev plačil v zvezi s proračunskimi obveznostmi pri cilju evropsko teritorialno sodelovanje tri leta po letu proračunske obveznosti.
- (35) Treba je razjasniti pravila, ki se uporabljajo za finančno poslovanje, programiranje, spremljanje, oceno in nadzor v zvezi s sodelovanjem tretjih držav pri nadnacionalnih in medregionalnih programih sodelovanja. Navedena pravila je treba določiti v zadevnem programu sodelovanja in/ali zadevnem sporazumu o financiranju med Komisijo, vsako od tretjih držav in državo članico, ki gostuje organ upravljanja zadevnega programa sodelovanja.
- (36) Za določitev posebnih pravil za upravičenost je treba na Komisijo prenesti pooblastilo za sprejemanje aktov v skladu s členom 290 Pogodbe v zvezi z vsebino in področjem uporabe iz člena 17. Zlasti je pomembno, da Komisija v času priprave izvede ustrezna posvetovanja, tudi s strokovnjaki. Komisija mora med pripravo in sestavljanjem delegiranih aktov zagotoviti, da se zadevni dokumenti sočasno, pravočasno in ustrezno pošljejo Evropskemu parlamentu in Svetu.
- (37) Da se zagotovijo enotni pogoji izvajanja te uredbe, je treba Komisiji podeliti izvedbena pooblastila za sezname čezmejnih območij in nadnacionalnih območij, za predložitev osnutkov programov sodelovanja, nomenklature za kategorije ukrepov in poročila o izvajanju. Ta pooblastila je treba izvajati v skladu z Uredbo (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. februarja 2011 o določitvi splošnih pravil in načel, na podlagi katerih države članice nadzirajo izvajanje izvedbenih pooblastil Komisije²¹ –

²¹ UL L 55, 28.2.2011, str. 13.

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

Poglavje I

SPLOŠNE DOLOČBE

Člen 1

Vsebina in področje uporabe

1. Ta uredba določa področje uporabe Evropskega sklada za regionalni razvoj (ESRR) pri cilju evropsko teritorialno sodelovanje in opredeljuje posebne določbe o navedenem cilju.
2. Ta uredba za cilj evropsko teritorialno sodelovanje določa prednostne cilje in organizacijo ESRR, merila za upravičenost držav članic in regij do podpore iz ESRR ter razpoložljive finančne vire za podporo iz ESRR in merila za njihovo dodelitev.

Vsebuje tudi določbe, potrebne za zagotovitev učinkovitega izvajanja, finančnega poslovanja in nadzora nad operativnimi programi pri cilju evropsko teritorialno sodelovanje (v nadaljnjem besedilu: programi sodelovanja), tudi kadar pri takih programih sodelovanja sodelujejo tretje države.

3. Za cilj evropsko teritorialno sodelovanje in programe sodelovanja v skladu z njim se uporabljata Uredba (EU) št. [...] /2012 [Uredba o SD] in poglavje I Uredbe (EU) št. [...] /2012 [uredba o ESRR], če ni drugače določeno v tej uredbi ali se take določbe lahko uporabljajo samo za cilj naložbe za rast in nova delovna mesta.

Člen 2

Elementi cilja evropsko teritorialno sodelovanje

ESRR pri cilju evropsko teritorialno sodelovanje podpira:

- (1) čezmejno sodelovanje med sosednjimi regijami za spodbujanje celostnega regionalnega razvoja med sosednjimi regijami na kopenskih in morskih mejah dveh ali več držav članic ali med sosednjimi obmejnimi regijami iz najmanj ene države članice in ene tretje države na zunanjih mejah Unije, ki ni zajeto v programe v okviru zunanjih finančnih instrumentov Unije;
- (2) nadnacionalno sodelovanje preko večjih nadnacionalnih območij, v katero so vključeni nacionalni, regionalni in lokalni organi in ki zajema tudi čezmejno sodelovanje na morskih mejah v primerih, ki niso vključeni v čezmejno sodelovanje, za večje teritorialno povezovanje navedenih območij in spodbujanje teritorialne kohezije v Uniji;
- (3) medregionalno sodelovanje za večjo učinkovitost kohezijske politike s spodbujanjem:

- (a) izmenjave izkušenj pri tematskih ciljnih med partnerji po vsej Uniji v zvezi s odkrivanjem in širjenjem dobre prakse za njen prenos v operativne programe pri cilju naložbe v rast in nova delovna mesta;
- (b) izmenjave izkušenj pri odkrivanju, prenosu in širjenju dobre prakse v zvezi s trajnostnim razvojem mest in podeželja;
- (c) izmenjave izkušenj pri odkrivanju, prenosu in širjenju dobre prakse in inovativnih pristopov pri ukrepih za evropsko teritorialno sodelovanje in uporabo evropskih združenj za teritorialno sodelovanje (v nadaljnjem besedilu: EZTS);
- (d) analize gibanja razvoja v zvezi s cilji teritorialne kohezije in skladnega razvoja evropskega ozemlja s študijami, zbiranjem podatkov in drugimi ukrepi.

Člen 3 **Geografska pokritost**

1. Pri čezmejnem sodelovanju je podpora namenjena regijam Unije na ravni NUTS 3 na vseh notranjih in zunanjih kopenskih mejah, razen regij, zajetih v programih v okviru zunanjih finančnih instrumentov Unije, ter vsem regijam Unije na ravni NUTS 3 na morskih mejah, ki so največ 150 km narazen, brez poseganja v morebitne prilagoditve, potrebne za zagotovitev skladnosti in neprekinjenosti območij programskega sodelovanja iz programskega obdobja 2007–2013.

Komisija z izvedbenimi akti sprejme seznam čezmejnih območij, ki prejmejo podporo, razčlenjen po programih sodelovanja. Navedeni izvedbeni akti se sprejmejo po svetovalnem postopku iz člena 30(2).

Navedeni seznam navaja tudi regije na ravni NUTS 3 v Uniji, ki so bile upoštevane pri dodelitvi sredstev ESRR za čezmejno sodelovanje na vseh notranjih mejah in na tistih zunanjih, ki jih zajemajo zunanji finančni instrumenti Unije, kot sta ENI v skladu z Uredbo (EU) št. [...] /2012 [Uredba ENI] in IPA v skladu z Uredbo (EU) št. [...] /2012 [Uredba IPA].

Države članice lahko ob predložitvi osnutkov programov čezmejnega sodelovanja vložijo vlogo, da se določenemu čezmejnemu območju dodajo dodatne regije na ravni NUTS 3, ki mejijo na regije s seznama iz drugega pododstavka, ter navedejo razloge za to.

2. Brez poseganja v člen 19(2) in (3) programi čezmejnega sodelovanja lahko zajemajo regije iz Norveške, Švice, Lihtenštajna, Andore, Monaka in San Marina ter tretje države ali ozemlja, ki mejijo na najbolj oddaljene regije.

Take regije so regije na ravni NUTS 3 ali enakovredne regije.

3. Pri nadnacionalnem sodelovanju Komisija sprejme seznam nadnacionalnih območij, upravičenih do podpore, ki je razčlenjen po programih sodelovanja in zajema regije na ravni NUTS 2, pri čemer z izvedbenimi akti zagotovi neprekinjenost takega sodelovanja na večjih povezanih območjih iz predhodnih programov. Navedeni izvedbeni akti se sprejmejo po svetovalnem postopku iz člena 30(2).

Države članice lahko ob predložitvi osnutkov programov nadnacionalnega sodelovanja vložijo vlogo, da se določenemu nadnacionalnemu območju sodelovanja dodajo dodatne regije na ravni NUTS 2, ki mejijo na regije s seznama iz prvega pododstavka, ter navedejo razloge.

4. Brez poseganja v člen 19(2) in (3) programi nadnacionalnega sodelovanja lahko zajemajo regije iz naslednjih držav ali ozemelj:
 - (a) tretjih držav ali ozemelj iz odstavka 2 ter
 - (b) Ferskih otokov in Grenlandije.

Brez poseganja v člen 19(2) in (3) nadnacionalni programi sodelovanja lahko vključujejo tudi regije iz tretjih držav, ki jih zajemajo zunanji finančni instrumenti Unije, kot sta ENI v skladu z Uredbo (EU) št. [...] /2012 [Uredba ENI], vključno z zadevnimi regijami Ruske federacije, in IPA v skladu z Uredbo (EU) št. [...] /2012 [Uredba IPA]. Letna odobrena proračunska sredstva, ki ustrezajo podpori ENI in IPA za te programe, bodo dana na voljo, če programi ustrezno obravnavajo zadevne cilje zunanjega sodelovanja.

Take regije so regije na ravni NUTS 2 ali enakovredne regije.

5. Pri medregionalnem sodelovanju podpora iz ESRR zajema celotno ozemlje Unije.

Brez poseganja v člen 19(2) in (3) programi medregionalnega sodelovanja lahko zajemajo celoto ali del ozemlja tretjih držav iz odstavka 4(a) in (b).
6. Regije tretjih držav ali ozemelj iz odstavkov 2 in 4 se informativno navedejo v seznamih iz odstavkov 1 in 3.

Člen 4

Viri za evropsko teritorialno sodelovanje

1. Za cilj evropsko teritorialno sodelovanje se nameni 3,48 % skupnih finančnih virov, ki so na voljo za proračunsko obveznost iz skladov za obdobje 2014–2020 in so določeni v členu 83(1) Uredbe (EU) št. [...] /2012 [Uredba o SD] (tj. skupno 11 700 000 004 EUR); dodelijo se, kot sledi:
 - (a) 73,24 % (tj. skupaj 8 569 000 003 EUR) za čezmejno sodelovanje;
 - (b) 20,78 % (tj. skupaj 2 431 000 001 EUR) za nadnacionalno sodelovanje;
 - (c) 5,98 % (tj. skupaj 700 000 000 EUR) za medregionalno sodelovanje.
2. Programi sodelovanja, ki vključujejo najbolj oddaljene regije, prejmejo najmanj 150 % podpore ESRR, ki so jo prejeli v obdobju 2007–2013. Poleg tega se 50 000 000 EUR iz dodeljenih sredstev za medregionalno sodelovanje rezervira za sodelovanje najbolj oddaljenih regij. Glede tematske osredotočenosti se za to dodatno dodelitev uporablja člen 5(b).

3. Komisija z izvedbenimi akti sprejme en sam sklep, v katerem navede seznam vseh programov sodelovanja ter zneske celotne podpore ESRR po programih in dodelitev zneskov za leto 2014 po programih. Navedeni izvedbeni akti se sprejmejo po svetovalnem postopku iz člena 30(2).

Na območjih iz 3. pododstavka člena 3(1) in prvega pododstavka člena 3(3) se kot merilo za letno razčlenitev po državah članicah uporabi prebivalstvo.

4. Podporo iz ESRR za čezmejne programe in programe za morske bazene v okviru ENI ter za čezmejne programe v okviru IPA določijo Komisija in zadevne države članice.
5. Podpora iz ESRR za posamezne čezmejne programe in programe za morske bazene v okviru ENI in IPA se odobri, če se z ENI in IPA zagotovi najmanj enakovreden znesek. Ta enakovredni znesek je omejen z največjim zneskom iz uredbe ENI ali uredbe IPA.
6. Letna odobrena proračunska sredstva za podporo programom na podlagi instrumentov ENI in IPA iz ESRR se vključijo v ustrezne proračunske vrstice navedenih instrumentov za proračunsko leto 2014.
7. Leta 2015 in leta 2016 se letni prispevek iz ESRR za programe na podlagi instrumentov ENI in IPA, za katere ni bil Komisiji do 30. junija predložen noben program iz čezmejnih programov in programov za morske bazene na podlagi instrumentov ENI in IPA, v skladu z odstavkom 1(a) dodeli programom čezmejnega sodelovanja na notranjih mejah, v katerih sodeluje zadevna država članica.

Če po 30. juniju 2017 še vedno delujejo programi iz čezmejnih programov in programov za morske bazene, ki se financirajo z instrumentoma ENI in IPA ter niso bili predloženi Komisiji, se celotna podpora iz ESRR iz odstavka 4 za preostala leta do leta 2020 v skladu z odstavkom 1(a) dodeli programom čezmejnega sodelovanja na notranjih mejah, v katerih sodelujejo zadevne države članice.

8. Čezmejni programi in programi za morske bazene iz odstavka 4, ki jih sprejme Komisija, se opustijo, če:
 - (a) nobena partnerska država iz programa ni podpisala zadevnega sporazuma o financiranju do roka iz Uredbe (EU) št. /2012 [Uredba ENI] ali Uredba (EU) št. /2012 [IPA] ali
 - (b) programa ni mogoče izvesti zaradi težav v odnosih med sodelujočimi državami.

V tem primeru se podpora iz ESRR iz odstavka 4 v višini neodobrenih letnih obrokov na zahtevo zadevne države članice, ki sodeluje v programu v skladu z odstavkom 1(a) dodeli programom čezmejnega sodelovanja na notranjih mejah.

POGLAVJE II

TEMATSKA OSREDOTOČENOST IN PREDNOSTNE NALOŽBE

Člen 5

Tematska osredotočenost

Tematski cilji iz člena 9 Uredbe (EU) št. [...] /2012 [Uredba o SD] so osredotočeni, kot sledi:

- (a) za vsak program čezmejnega sodelovanja se izberejo največ štiri tematski cilji;
- (b) za vsak program nadnacionalnega sodelovanja se izberejo največ štiri tematski cilji;
- (c) za programe medregionalnega sodelovanja se lahko v skladu s členom 2(3)(a) izberejo vsi tematski cilji.

Člen 6

Prednostne naložbe

Iz ESRR se poleg postavk iz člena 5 Uredbe (EU) št. [...] /2012 [uredba o ESRR] podpirajo še čezmejna izmenjava človeških virov, objektov in infrastrukture v skladu z različnimi prednostnimi naložbami ter naslednje prednostne naložbe pri tematskih ciljih:

- (a) v okviru čezmejnega sodelovanja:
 - (i) povezovanje čezmejnih trgov dela, vključno s čezmejno mobilnostjo, skupnimi lokalnimi pobudami na področju zaposlovanja in skupnim usposabljanjem (pri tematskem cilju spodbujanje zaposlovanja in mobilnosti delovne sile);
 - (ii) spodbujanje čezmejne enakosti spolov in enakih možnosti ter spodbujanje čezmejnega socialnega vključevanja (pri tematskem cilju spodbujanje socialnega vključevanja in boj proti revščini);
 - (iii) razvijanje in izvajanje skupnih shem za izobraževanje in usposabljanje (pri tematskem cilju vlaganje v spretnosti, izobraževanje in vseživljenjsko učenje);
 - (iv) spodbujanje pravnega in upravnega sodelovanja ter sodelovanja med državljani in institucijami (pri tematskem cilju krepitev institucionalnih zmogljivosti in učinkovita javna uprava);
- (b) v okviru nadnacionalnega sodelovanja: razvoj in izvajanje makroregionalne strategije in strategije za morske bazene (pri tematskem cilju krepitev institucionalnih zmogljivosti in učinkovita javna uprava).

POGLAVJE III

PROGRAMIRANJE

Člen 7

Vsebina programov sodelovanja

1. Program sodelovanja sestoji iz prednostnih osi. Prednostna os se nanaša na en sklad, ustreza tematskemu cilju in vključuje eno ali več prednostnih naložb navedenega tematskega cilja v skladu s členoma 5 in 6 te uredbe.
2. Program sodelovanja vsebuje:
 - (a) strategijo za prispevek programa sodelovanja k strategiji Unije za pametno, trajnostno in vključujočo rast, med drugim:
 - (i) opredelitev potreb pri izzivih v zvezi s celotnim programskim območjem;
 - (ii) utemeljitev izbire tematskih ciljev in ustreznih prednostnih naložb ob upoštevanju skupnega strateškega okvira in rezultatov predhodne ocene;
 - (b) za vsako prednostno os:
 - (i) prednostne naložbe in ustrezne posebne cilje;
 - (ii) skupne in posebne kazalnike realizacije in rezultatov, kadar je ustrezno z izhodiščno vrednostjo in merljivo ciljno vrednostjo po pravilih za posamezne sklade;
 - (iii) opis ukrepov, ki jim je podpora namenjena, vključno z opredelitvijo glavnih ciljnih skupin, posebnih območij, in kadar je ustrezno, vrstami upravičencev, ter načrtovano uporabo finančnih instrumentov;
 - (iv) ustrezne kategorije ukrepov po nomenklaturi, ki jo sprejme Komisija z izvedbenimi akti po postopku pregleda iz člena 30(3), in okvirno razčlenitev načrtovanih virov;
 - (c) prispevek k celostni strategiji teritorialnega razvoja iz pogodbe o partnerstvu, med drugim:
 - (i) mehanizme, ki zagotavljajo usklajevanje med skladi, EKSRP, ESPR, drugimi instrumenti financiranja na ravni Unije in držav ter z Evropsko investicijsko banko (EIB);
 - (ii) kadar je ustrezno, načrtovan celostni pristop k teritorialnemu razvoju mest, podeželja, obalnih območij in območij s posebnimi teritorialnimi značilnostmi, zlasti izvedbene pogoje iz členov 28 in 29 Uredbe (EU) št. [...] /2012 [Uredba o SD];

- (iii) kadar je ustrezno, seznam mest, kjer se bodo izvajali celostni ukrepi za trajnostni razvoj mest, okvirno letno dodelitev podpore ESRR za te ukrepe, vključno z viri, prenesenimi na mesta za upravljanje v skladu s členom 7(2) Uredbe (EU) št. /2012 [ESRR];
 - (iv) opredelitev območij, na katerih se bo izvajal lokalni razvoj, ki ga vodi skupnost;
 - (v) kadar je ustrezno, prispevek načrtovanih ukrepov k makroregionalnim strategijam in strategijam za morske bazene;
- (d) ureditev za zagotovitev uspešnega izvajanja skladov, med drugim:
- (i) okvir uspešnosti v skladu s členom 19(1) Uredbe (EU) št. /2012 [Uredba o SD];
 - (ii) ukrepe za vključitev partnerjev v pripravo programa sodelovanja in vlogo partnerjev pri izvajanju, spremljanju in ocenjevanju programa sodelovanja;
- (e) ureditev za zagotovitev učinkovitega izvajanja skladov, med drugim:
- (i) načrtovano uporabo tehnične pomoči, vključno z ukrepi za krepitev upravnih zmogljivosti organov in upravičencev z ustreznimi informacijami iz odstavka 2(b) za zadevno prednostno os;
 - (ii) oceno upravnega bremena za upravičence in ukrepe, s katerimi se načrtuje njihovo zmanjšanje, s cilji;
 - (iii) seznam velikih projektov, katerih predvideni začetni datum za izvajanje glavnih del je pred 1. januarjem 2018;
- (f) finančni načrt z dvema preglednicama (brez delitve po sodelujočih državah članicah):
- (i) preglednico, v kateri je v skladu s členi 53, 110 in 111 Uredbe (EU) št. /2012 [Uredba o SD] za vsako leto naveden znesek skupnih odobrenih finančnih sredstev, predvidenih za podporo iz ESRR;
 - (ii) preglednico, v kateri je za celotno programsko obdobje za program sodelovanja ter za vsako prednostno os naveden znesek skupno odobrenih finančnih sredstev za podporo iz ESRR in nacionalno sofinanciranje. Kadar nacionalno sofinanciranje sestavljata javno in zasebno sofinanciranje, se v preglednici navede okvirna razčlenitev med javnim in zasebnim delom. V njej se informativno navede predvidena udeležba EIB;
- (g) izvedbene določbe za program sodelovanja:
- (i) opredelitev organa za akreditacijo, organa upravljanja in revizijskega organa;

- (ii) imenovani organ ali organi za izvajanje nalog nadzora;
- (iii) imenovani organ ali organi, pristojni za izvajanje revizijskih nalog;
- (iv) postopek za ustanovitev skupnega sekretariata;
- (v) kratek opis ureditve upravljanja in nadzora;
- (vi) porazdelitev odgovornosti med sodelujoče države članice pri finančnih popravkih, ki jih naloži organ upravljanja ali Komisija.

Informacije, zahtevane v točkah (a) do (d), se prilagodijo posebni naravi programov sodelovanja iz člena 2(3)(b), (c) in (d) te uredbe.

Informacije, zahtevane v točkah (e)(ii) in (iii), se ne vključijo v programe sodelovanja iz člena 2(3)(b), (c) in (d) te uredbe.

3. Vsak program sodelovanja vsebuje:

- (i) opis posebnih ukrepov za upoštevanje okoljevarstvenih zahtev, učinkovite izrabe virov, blažitve podnebnih sprememb in prilagajanja nanje ter preprečevanja in obvladovanja tveganj pri izbiri dejavnosti;
- (ii) opis posebnih ukrepov za spodbujanje enakih možnosti in boj proti diskriminaciji na podlagi spola, rase ali narodnosti, vere ali prepričanja, invalidnosti, starosti ali spolne usmerjenosti med pripravo, oblikovanjem in izvajanjem programa sodelovanja, zlasti v zvezi z dostopom do financiranja ob upoštevanju potreb različnih ciljnih skupin, ki jim grozi taka diskriminacija, in posebno zahtev za zagotovitev dostopnosti invalidnim osebam;
- (iii) opis njegovega prispevka k spodbujanju enakosti med moškimi in ženskami, ter kadar je ustrezno, ureditev za zagotovitev vključitve vidika enakosti spolov v program in njegovo izvajanje.

Države članice skupaj s predlogom za program sodelovanja predložijo mnenje nacionalnih organov za spodbujanje enakosti o ukrepih iz točk (ii) in (iii).

Prvi in drugi pododstavek se ne uporabljata za programe sodelovanja iz člena 2(3)(b), (c) in (d).

- 4. V programih sodelovanja iz člena 2(3)(c) in (d) se določijo upravičenec ali upravičenci takega programa sodelovanja, navede pa se lahko tudi postopek odobritve.
- 5. Sodelujoče države članice in tretje države ali ozemlja, kadar je ustrezno, pisno potrdijo, da se strinjajo z vsebino programa sodelovanja, preden se ta predloži Komisiji. S tem se vse sodelujoče države članice tudi zavežejo, da bodo zagotovile potrebno sofinanciranje za njegovo izvedbo.
- 6. Države članice pripravijo osnutke programov sodelovanja po vzorcu, ki ga sprejme Komisija.

7. Komisija z izvedbenimi akti sprejme vzorec. Navedeni izvedbeni akti se sprejmejo po svetovalnem postopku iz člena 30(2).

Člen 8

Skupni akcijski načrt

Če je za izvajanje skupnega akcijskega načrta iz člena 93(1) Uredbe (EU) št. [...] /2012 [Uredba o SD] pristojno EZTS kot upravičenec, lahko člani osebja skupnega sekretariata programa sodelovanja in člani skupščine EZTS postanejo člani usmerjevalnega odbora iz člena 97(1) Uredbe (EU) št. [...] /2012 [Uredba o SD]. Člani skupščine EZTS v tem usmerjevalnem odboru nimajo večine.

Člen 9

Lokalni razvoj, ki ga vodi skupnost

V okviru programov čezmejnega sodelovanja se lahko na podlagi člena 28 Uredbe (EU) št. [...] /2012 [Uredba o SD] izvaja lokalni razvoj, ki ga vodi skupnost, če skupino za lokalni razvoj sestavljajo predstavniki najmanj dveh držav, od katerih je ena država članica.

Člen 10

Celostna teritorialna naložba

Za programe sodelovanja je posredniški organ za upravljanje in izvajanje celostne teritorialne naložbe iz člena 99(3) Uredbe (EU) št. [...] /2012 [Uredba o SD] EZTS ali druga pravna oseba, ustanovljena v skladu z zakonodajo ene od sodelujočih držav, če jo ustanovijo javni organi iz najmanj dveh sodelujočih držav.

Člen 11

Izbira dejavnosti

1. Dejavnosti v okviru programov sodelovanja izbere odbor za spremljanje iz člena 41 Uredbe (EU) št. [...] /2012 [Uredba o SD].
2. Dejavnosti, izbrane v okviru čezmejnega in nadnacionalnega sodelovanja, vključujejo upravičence iz najmanj dveh sodelujočih držav, od tega je vsaj eden iz države članice. Dejavnost se lahko izvaja samo v eni državi, če koristi programskemu območju.

Dejavnosti, ki se nanašajo na medregionalno sodelovanje iz člena 2(3)(a) in (b), vključujejo upravičence iz najmanj treh držav, od katerih sta najmanj dve državi članici.

3. Ne glede na odstavek 2 se lahko EZTS ali druga pravna oseba, ustanovljena v skladu z zakonodajo ene od sodelujočih držav, prijavi kot edini upravičenec za dejavnost, če so ju za čezmejno in nadnacionalno sodelovanje ustanovili javni organi iz najmanj dveh sodelujočih držav, pri medregionalnem sodelovanju pa iz najmanj treh sodelujočih držav.

4. Upravičenci sodelujejo pri razvoju, izvajanju, zagotavljanju osebja in financiranju dejavnosti.
5. Organ upravljanja glavnemu ali edinemu upravičencu za vsako dejavnost predloži dokument, v katerem so določeni pogoji za podporo dejavnosti, vključno s posebnimi zahtevami za izdelke ali storitve, ki se zagotovijo v okviru dejavnosti, finančnim načrtom in rokom za izvedbo.

Člen 12 **Upravičenci**

1. Če ima dejavnost iz programa sodelovanja dva ali več upravičencev, vsi upravičenci enega od njih imenujejo za glavnega upravičenca.
2. Glavni upravičenec izvaja naslednje naloge:
 - (a) z drugimi upravičenci sklene sporazum, ki vsebuje določbe, s katerimi se med drugim jamči dobro finančno upravljanje sredstev, dodeljenih dejavnosti, vključno z ureditvami za izterjavo neupravičeno izplačanih zneskov;
 - (b) prevzame odgovornost za zagotovitev izvedbe celotne dejavnosti;
 - (c) zagotovi, da so izdatki, ki jih predložijo vsi upravičenci, nastali pri izvajanju dejavnosti in ustrezajo ukrepom, o katerih so se skupaj dogovorili vsi upravičenci;
 - (d) preveri, ali je izdatke, ki so jih predložili drugi upravičenci, potrdil nadzornik (ali nadzorniki), kadar takega preverjanja ne opravi organ upravljanja v skladu s členom 22(3).
3. Glavni upravičenec zagotovi, da drugi upravičenci čim prej in v celoti prejmejo celotni znesek javne podpore. Noben znesek se ne odšteje ali zadrži niti se ne obračuna nobena posebna ali druga dajatev z enakovrednim učinkom, zaradi katere bi se znižali navedeni zneski za druge upravičence.
4. Glavni upravičenci imajo sedež v državi članici, edini upravičenci pa so v njej registrirani.

POGLAVJE IV

SPREMLJANJE IN OCENJEVANJE

Člen 13 **Poročila o izvajanju**

1. Organ upravljanja do 30. aprila 2016 in do 30. aprila vsakega naslednjega leta do vključno leta 2022 predloži Komisiji letno poročilo v skladu s členom 44(1) Uredbe (EU) št. [...] /2012 [Uredba o SD]. Poročilo, predloženo leta 2016, zajame

finančni leti 2014 in 2015 ter obdobje med začetkom upravičenosti izdatkov in 31. decembrom 2013.

2. Letna poročila o izvajanju vsebujejo informacije o:
 - (a) izvajanju programa sodelovanja v skladu s členom 44(2) Uredbe (EU) št. [...] /2012 [Uredba o SD];
 - (b) napredku pri pripravi in izvajanju večjih projektov ter skupnih akcijskih načrtov.
3. V letnih poročilih o izvajanju, predloženih leta 2017 in 2019, se navedejo in ocenijo predpisane informacije iz člena 44(3) in (4) Uredbe (EU) št. [...] /2012 [Uredba o SD] ter informacije iz odstavka 2 skupaj z:
 - (a) napredkom pri izvajanju celostnega pristopa k teritorialnemu razvoju, vključno s trajnostnim razvojem mest in lokalnim razvojem, ki ga vodi skupnost, v okviru operativnega programa;
 - (b) napredkom pri izvajanju ukrepov za krepitev zmogljivosti organov in upravičencev za upravljanje in uporabo ESRR;
 - (c) napredkom pri izvajanju ocenjevalnega načrta in nadaljnjem spremljanju ugotovitev pri ocenah;
 - (d) posebnimi ukrepi, sprejetimi za spodbujanje enakosti moških in žensk ter preprečevanje diskriminacije, vključno z dostopnostjo za invalidne osebe, ter ureditvijo, ki se izvaja za vključitev vidika enakosti spolov v operativni program in dejavnosti;
 - (e) ukrepi za spodbujanje trajnostnega razvoja;
 - (f) rezultati informiranja in obveščanja javnosti pri strategiji komuniciranja;
 - (g) napredkom pri izvajanju ukrepov na področij socialnih inovacij, kadar je ustrezno;
 - (h) vključitvijo partnerjev v izvajanje, spremljanje in ocenjevanje programa sodelovanja.
4. Letna in končna poročila o izvajanju se pripravijo po vzorcih, ki jih sprejme Komisija z izvedbenimi akti. Ti izvedbeni akti se sprejmejo po svetovalnem postopku iz člena 30(2).

Člen 14 **Letni pregled**

Kadar se sestanki za letno poročilo ne organizirajo v skladu s členom 45(3) Uredbe (EU) št. [...] /2012 [Uredba o SD], se letno poročilo lahko opravi pisno.

Člen 15

Kazalniki za cilj evropsko teritorialno sodelovanje

Skupni kazalniki iz Priloge k tej uredbi se uporabljajo, kadar je ustrezno in v skladu s členom 24(3) Uredbe (EU) št. [...] /2012 [Uredba o SD]. Izhodišče zanje se določi pri nič in zbirni cilji se določijo za leto 2022.

Za kazalnike realizacije za posamezne programe se izhodišče določi pri nič in zbirni cilji se določijo za leto 2022.

Za kazalnike rezultatov za posamezne programe se kot izhodišče uporabijo najnovejši razpoložljivi podatki in cilji se določijo za leto 2022, izrazijo pa se lahko količinsko ali kakovostno.

Člen 16

Tehnična pomoč

Znesek ESRR, dodeljen za tehnično pomoč, je omejen na 6 % skupnega zneska, ki se dodeli programom sodelovanja, vendar znaša najmanj 1 500 000 EUR.

POGLAVJE VI

UPRAVIČENOST

Člen 17

Splošna pravila za upravičenost izdatkov

1. Komisija se pooblasti, da sprejme delegirane akte v skladu s členom 29 za določitev dodatnih posebnih pravil za upravičenost izdatkov pri programih sodelovanja.
2. Brez poseganja v pravila za upravičenost, ki so določena na podlagi členov 55 do 61 Uredbe (EU) št. [...] /2012 [Uredba o SD], Uredbi (EU) št. [...] /2012 [ESRR] ali tej uredbi oziroma na njihovi podlagi, odbor za spremljanje določi pravila za upravičenost za celotni program sodelovanja.
3. Za zadeve, ki jih ne zajemajo pravila za upravičenost, ki so določena na podlagi členov 55 do 61 Uredbe (EU) št. [...] /2012 [Uredba o SD], Uredbi (EU) št. [...] /2012 [ESRR] ali tej uredbi oziroma na njihovi podlagi ali jih določi odbor za spremljanje, se uporabljajo nacionalna pravila države, v kateri izdatki nastanejo.

Člen 18

Stroški za osebje

Stroški za osebje pri dejavnosti se lahko izračunajo kot pavšalni znesek v višini do 15 % neposrednih stroškov, ki niso stroški za osebje pri navedeni dejavnosti.

Člen 19

Upravičenost dejavnosti v programih sodelovanja glede na lokacijo

1. Dejavnosti v okviru programov sodelovanja, za katere veljajo odstopanja iz odstavkov 2 in 3, se izvajajo na delu programskega območja, ki zajema ozemlje Unije (v nadaljnjem besedilu: del programskega območja, ki pripada Uniji).
2. Organ upravljanja lahko sprejme, da se dejavnost v celoti ali delno izvaja zunaj dela programskega območja, ki pripada Uniji, če so izpolnjeni vsi naslednji pogoji:
 - (a) dejavnost koristi programskemu območju;
 - (b) celotni znesek, dodeljen v okviru programa sodelovanja za dejavnosti, ki se izvajajo zunaj dela programskega območja, ki pripada Uniji, ne presega 20 % podpore iz ESRR na ravni programa ali 30 % pri programih sodelovanja, pri katerih del programskega območja, ki pripada Uniji, sestavljajo najbolj oddaljene regije;
 - (c) obveznosti organov upravljanja in revizijskih organov glede upravljanja, nadzora in revizije dejavnosti izpolnjujejo organi programov sodelovanja ali se ti dogovorijo z organi države članice ali tretje države ali ozemlja, v katerih se izvaja dejavnost, če so izpolnjene obveznosti glede upravljanja, nadzora in revizije dejavnosti.
3. Izdatki za dejavnosti pri spodbujanju in krepitvi zmogljivosti lahko nastanejo zunaj dela programskega območja, ki pripada Uniji, če so izpolnjeni pogoji iz odstavkov 2(a) in 2(c).

POGLAVJE VII

UPRAVLJANJE, NADZOR IN AKREDITACIJA

Člen 20

Imenovanje organov

1. Države članice, ki sodelujejo v programu sodelovanja, imenujejo en sam organ upravljanja za namene člena 113(1) in (2) Uredbe (EU) št. [...] /2012 [Uredba o SD] in en sam revizijski organ za namene člena 113(4) navedene uredbe, ki sta v isti državi članici.
2. Organ upravljanja prejme plačila, ki jih opravi Komisija, in opravi plačila glavnemu upravičencu v skladu s členom 122 Uredbe (EU) št. [...] /2012 [Uredba o SD].

Člen 21
Evropsko združenje za teritorialno sodelovanje

Države članice, ki sodelujejo v programu sodelovanja, lahko uporabijo EZTS, da mu dajo pristojnosti za upravljanje programa sodelovanja ali njegovega dela, zlasti tako, da na EZTS prenesejo pristojnosti organa upravljanja.

Člen 22
Naloge organa upravljanja

1. Organ upravljanja programa sodelovanja opravlja naloge organa upravljanja in organa za potrjevanje iz členov 114 in 115 Uredbe (EU) št. [...] /2012 [Uredba o SD].
2. Organ upravljanja po posvetovanju z državami članicami in katerimi koli tretjimi državami, ki sodelujejo v programu sodelovanja, ustanovi skupni sekretariat.

Skupni sekretariat pomaga organu upravljanja in odboru za spremljanje pri izvajanju njihovih zadevnih nalog. Skupni sekretariat tudi obvešča potencialne upravičence o možnostih financiranja v okviru programov sodelovanja in upravičencem pomaga pri izvajanju dejavnosti.

3. Preverjanja v skladu s členom 114(4)(a) Uredbe (EU) št. [...] /2012 [Uredba o SD] izvaja organ upravljanja za celotno programsko območje, kadar je organ upravljanja EZTS.
4. Če organ upravljanja ne more izvajati preverjanj iz člena 114(4)(a) Uredbe (EU) št. [...] /2012 [Uredba o SD] na celotnem programskem območju, vsaka država članica ali tretja država imenuje organ ali osebo, odgovorno za izvajanje teh preverjanj za upravičence na svojem ozemlju (v nadaljnjem besedilu: nadzornik ali nadzorniki).

Navedeni nadzorniki so po možnosti isti organi, ki so odgovorni za izvajanje takih preverjanj za operativne programe pri cilju naložbe za rast in nova delovna mesta, pri tretjih državah pa za izvajanje primerljivih preverjanj na podlagi instrumentov zunanjih politik Unije.

Vsaka država članica ali tretja država je odgovorna za preverjanja, ki se opravijo na njenem ozemlju.

5. Če je mogoče izvedbo sofinanciranih izdelkov ali storitev preveriti samo v zvezi s celotno dejavnostjo, preverjanje opravi organ upravljanja ali nadzornik države članice, v kateri ima glavni upravičenec sedež.

Člen 23
Naloge revizijskega organa

1. Države članice in tretje države, ki sodelujejo v programu sodelovanja, lahko pooblastijo revizijski organ za neposredno izvajanje nalog iz člena 116 Uredbe (EU) št. [...] /2012 [Uredba o SD] na celotnem ozemlju, ki ga zajema program sodelovanja. Določijo, kdaj ga spremlja revizor države članice ali tretje države.

2. Kadar revizijski organ nima pooblastil iz odstavka 1, mu pomaga skupina revizorjev, ki jo sestavljajo po en predstavnik vsake države članice ali tretje države, ki sodeluje v programu sodelovanja, opravlja pa naloge iz člena 116 Uredbe (EU) št. [...] /2012 [Uredba o SD].

Vsak predstavnik je odgovoren, da se o izdatkih na njegovem ozemlju predložijo dejanski podatki, ki jih revizijski organ zahteva za svojo oceno.

Skupina revizorjev se ustanovi najpozneje tri mesece po sklepu o odobritvi programa sodelovanja. Skupina revizorjev sestavi svoj poslovnik, predseduje pa ji revizijski organ za program sodelovanja.

3. Revizorji so funkcionalno neodvisni od nadzornikov, ki opravljajo preverjanja v skladu s členom 22.

Člen 24 **Akreditacija**

Organ upravljanja akreditira akreditacijski organ države članice, v kateri ima organ upravljanja sedež.

POGLAVJE VIII

FINANČNO POSLOVODENJE

Člen 25 **Proračunske obveznosti, plačila in izterjave**

1. Podpora programom sodelovanja iz ESRR se izplača na enotni račun, ki nima nacionalnih podračunov.
2. Organ upravljanja zagotovi, da se od glavnega ali edinega upravičenca izterja vsak nepravilno izplačani znesek. Upravičenci vrnejo glavnemu upravičencu vse neupravičeno izplačane zneske.
3. Če glavnemu upravičencu ne uspe zagotoviti povračila zneskov od drugih upravičencev ali če organu upravljanja ne uspe zagotoviti povračila zneskov od glavnega ali edinega upravičenca, država članica ali tretja država, na ozemlju katere ima zadevni glavni ali edini upravičenec sedež ali je v primeru EZTS registriran, vrne organu upravljanja znesek, ki je bil neupravičeno izplačan navedenemu upravičencu. Organ upravljanja je odgovoren za povračilo zadevnih zneskov splošnemu proračunu Unije v skladu s porazdelitvijo odgovornosti med sodelujoče države članice v skladu s programom sodelovanja.

Člen 26
Raba EUR

Z odstopanjem od člena 123 Uredbe (EU) št. [...] /2012 [Uredba o SD] upravičenci izdatke, nastale v valuti, ki ni EUR, preračunajo v EUR v mesecu, v katerem je izdatek nastal.

Preračun preveri organ upravljanja ali nadzornik v državi članici ali tretji državi, v kateri ima upravičenec sedež.

Člen 27
Sprostitev prevzetih obveznosti

Z odstopanjem od prvega pododstavka člena 127(1), toda brez poseganja v člen 127(4), Uredbe (EU) št. [...] /2012 [Uredba o SD] Komisija sprostí kakršen koli del zneska v programu sodelovanja, ki je bil izračunan v skladu z drugim pododstavkom navedenega člena in ni bil uporabljen za plačilo začetnega ali letnega vnaprejšnjega financiranja, vmesna plačila in letno razliko do 31. decembra tretjega finančnega leta po letu proračunske obveznosti v okviru programu sodelovanja ali za katerega ni bil predložen zahtevek za plačilo v skladu s členom 126(1) Uredbe (EU) št. [...] /2012 [Uredba o SD].

Člen 28
Sodelovanje tretjih držav

Podrobna pravila o finančnem poslovanju ter programiranju, spremljanju, ocenjevanju in nadzoru udeležbe tretjih držav pri nadnacionalnih in medregionalnih programih sodelovanja iz drugega pododstavka člena 3(4) in člena 3(5) se določijo v zadevnem programu sodelovanja in/ali zadevnem sporazumu o financiranju med Komisijo, vsako od tretjih držav ter državo članico, ki gosti organ upravljanja zadevnega programa sodelovanja, kakor je primerno.

POGLAVJE X
KONČNE DOLOČBE

Člen 29
Izvajanje pooblastila

1. Pooblastilo za sprejetje delegiranih aktov se Komisiji podeli pod pogoji iz tega člena.
2. Pooblastilo za sprejetje delegiranih aktov iz člena 17(1) se Komisiji podeli za nedoločen čas od datuma začetka veljavnosti te uredbe.
3. Pooblastilo iz člena 17(1) lahko Evropski parlament ali Svet kadar koli prekličeta.

S sklepom o preklicu pooblastila pooblastilo iz navedenega sklepa preneha. Sklep začne veljati dan po objavi sklepa v *Uradnem listu Evropske unije* ali na dan, ki je v njej naveden. Na veljavnost že veljavnih delegiranih aktov ne vpliva.

4. Komisija takoj po sprejetju delegiranega akta o tem hkrati uradno obvesti Evropski parlament in Svet.
5. Delegirani akt, sprejet v skladu s členom 17(1), začne veljati le, če niti Evropski parlament niti Svet mu v dveh mesecih od dneva uradnega obvestila o njem ne nasprotujeta ali če Evropski parlament in Svet pred iztekom tega roka obvestita Komisijo, da mu ne bosta nasprotovala. Na pobudo Evropskega parlamenta ali Sveta se ta rok podaljša za dva meseca.

Člen 30

Postopek v odboru

1. Komisiji pomaga Odbor za usklajevanje skladov. Navedeni odbor je odbor v smislu Uredbe (EU) št. 182/2011.
2. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporabi člen 4 Uredbe (EU) št. 182/2011.
3. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporabi člen 5 Uredbe (EU) št. 182/2011.

Člen 31

Prehodne določbe

1. Glede cilja evropsko teritorialno sodelovanje ta uredba ne vpliva na nadaljnje izvajanje ali spreminjanje, vključno s celotno ali delno razveljavitvijo, podpore, ki jo je Komisija odobrila na podlagi Uredbe Sveta (ES) št. 1080/2006 ali drugih predpisov, ki se uporabljajo za navedeno pomoč na dan 31. decembra 2013 in se posledično od takrat uporabljajo za navedeno pomoč ali zadevne projekte do njihovega zaključka.
2. Vloge za podporo pri cilju evropsko teritorialno sodelovanje v obdobju 2007–2013, predložene v skladu z Uredbo (ES) št. 1080/2006 pred 1. januarjem 2014, še naprej veljajo.

Člen 32

Pregled

Evropski parlament in Svet pregledata to uredbo do 31. decembra 2022 v skladu s členom 178 Pogodbe.

Člen 33

Začetek veljavnosti

Ta uredba začne veljati na dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju,

Za Evropski parlament
Predsednik

Za Svet
Predsednik

PRILOGA

Splošni kazalniki za cilj evropsko teritorialno sodelovanje (iz člena 15)

	ENOTA	IME
Donosne naložbe		
	podjetja	število podjetij, ki prejmejo nepovratna sredstva
	podjetja	število podjetij, ki prejmejo finančno podporo, ki niso nepovratna sredstva
	podjetja	število podjetij, ki prejmejo nefinančno podporo
	podjetja	število podprtih novih podjetij
	EUR	zasebne naložbe, ki dopolnjujejo javno podporo MSP (nepovratna sredstva)
	EUR	zasebne naložbe, ki dopolnjujejo javno podporo MSP (povratna sredstva)
	ekvivalent polnega delovnega časa	število ustvarjenih delovnih mest v MSP, ki prejmejo pomoč
Turizem	obiskovalci	število obiskovalcev podprtih znamenitosti
Infrastruktura IKT	osebe	število prebivalcev, ki imajo širokopasovno povezavo s hitrostjo najmanj 30 Mb/s
Promet		
Železniški	km	skupna dolžina novih železniških prog
		od tega: TEN-T
	km	skupna dolžina obnovljenih ali posodobljenih železniških prog
		od tega: TEN-T
Cestni	km	skupna dolžina novih cestnih odsekov
		od tega: TEN-T
	km	skupna dolžina obnovljenih ali posodobljenih cest

		od tega: TEN-T
Mestni promet	prepeljani potniki	povečanje števila potnikov, prepeljanih s podprtim mestnim prometom
Celinske plovne poti	t-km	povečanje obsega tovora, prepeljanega po izboljšanih celinskih plovnih poti
Okolje		
Trdni odpadki	t	dodatne zmogljivosti za recikliranje odpadkov
Oskrba z vodo	osebe	dodatni prebivalci, deležni boljše oskrbe z vodo
	m ³	ocenjeno zmanjšanje uhajanja vode v vodovodnem omrežju
Čiščenje odpadne vode	populacijski ekvivalent	dodatni prebivalci, deležni boljšega čiščenja odpadne vode
Preprečevanje in obvladovanje tveganja	osebe	prebivalci, deležni ukrepov varstva pred poplavami
	osebe	prebivalci, deležni ukrepov za zaščito pred gozdnimi požari in drugih zaščitnih ukrepov
Sanacija zemljišč	ha	skupna površina saniranih zemljišč
Pozidava tal	ha	spremembe pozidanosti tal zaradi razvoja
Narava in biotska raznovrstnost	ha	površina habitatov v boljšem stanju ohranjenosti
Raziskave in inovacije		
	osebe	število osebja/raziskovalcev pri raziskavah in razvoju, ki delajo v na novo zgrajenih ali opremljenih raziskovalnih infrastrukturah
	podjetja	število podjetij, ki sodelujejo z raziskovalnimi institucijami, ki prejmejo pomoč
	ekvivalent polnega delovnega časa	število delovnih mest za osebje/raziskovalce pri raziskavah in razvoju, ustvarjenih pri subjektih, ki prejmejo pomoč
	EUR	zasebne naložbe, ki dopolnjujejo javno podporo projektom za inovacije ali raziskave in razvoj

	podjetja	število podjetij, ki so uvedla nove ali znatno izboljšane izdelke, ki so novi na trgu, kot posledica podprtih projektov za inovacije ali raziskave in razvoj
	podjetja	število podjetij, ki so uvedla nove ali znatno izboljšane izdelke, ki so novi v podjetju, kot posledica podprtih projektov za inovacije ali raziskave in razvoj
Energija in podnebne spremembe		
Obnovljivi viri energije	MW	dodatne zmogljivosti za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov
Energetska učinkovitost	gospodinjstva	število gospodinjstev z boljšim razredom energijske porabe
	kWh/leto	zmanjšanje porabe primarne energije v objektih v javni rabi
	uporabniki	število dodatnih uporabnikov energije, priključenih na pametna omrežja
Zmanjšanje emisij toplogrednih plinov	t ekvivalenta CO ₂	ocenjeno zmanjšanje emisij toplogrednih plinov v ekvivalentu CO ₂
Socialna infrastruktura		
Otroško varstvo in izobraževanje	osebe	zmogljivost storitev podprte infrastrukture za otroško varstvo in izobraževanje
Zdravstvo	osebe	zmogljivost podprtih zdravstvenih služb
Nastanitev	gospodinjstva	število gospodinjstev z izboljšanimi bivalnimi razmerami
Turizem	obiskovalci	število obiskovalcev podprte znamenitosti
Kulturna dediščina	obiskovalci	število obiskovalcev podprtih spomeniških območij
Razvoj mest	fizične osebe	število prebivalcev, ki živijo na območjih s celostnimi strategijami za razvoj mest
	m ²	nov odprti prostor na mestnih območjih
	m ²	nove javne ali poslovne zgradbe na mestnih

		območjih
	m ²	nove stanovanjske površine na mestnih območjih
Trg dela in usposabljanje²²		
	osebe	število udeležencev v čezmejnih pobudah za mobilnost
	osebe	število udeležencev v skupnih lokalnih pobudah za zaposlovanje in skupno usposabljanje
	osebe	število udeležencev v projektih za spodbujanje čezmejne enakosti spolov, enakih možnosti in socialnega vključevanja
	osebe	število udeležencev v skupnih shemah izobraževanja in usposabljanja za čezmejno spodbujanje zaposlovanja mladih, izobraževalnih možnosti ter visokošolskega in poklicnega izobraževanja
Institucionalne in upravne zmogljivosti		
	število	število projektov za spodbujanje pravnega in upravnega sodelovanja ter sodelovanja med državljani in institucijami
	število	število pripravljenih in izvedenih projektov za podporo izvajanju makroregionalnih strategij in strategij za morske bazene
	število	število projektov v okviru medregionalnega sodelovanja, katerih cilj je povečati učinkovitost kohezijske politike
	število	število pripravljenih in izvedenih projektov v okviru medregionalnega sodelovanja, katerih cilj je povečati učinkovitost kohezijske politike

²²

Kadar je relevantno, se informacije o udeležencih razčlenijo po njihovem statusu na trgu dela, pri čemer se navede, ali so „zaposleni“, „brezposelni“, „dolgotrajno brezposelni“, „neaktivni“ ali „neaktivni, ki se ne izobražuje ali usposablja“.